

Szerkesztőség

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések elárulása szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ki a bűnös?

Európa politikai alchimistái esztendőök óta dolgoznak, hogy a genfi üstben kifőzzék végre a béke aranyát. A fortyogó, forró, gőzölgő üstbe beledobálnak mindent, amitől eredményt várnak. Forr benne egy csipetnyi kis megértés, apró szeretet-csöppek, kevés logika, sok energia, töméntelen gyűlölet, rengeteg vád és bosszu. A gőzölgő katlanba most egy új elemet dobtak: a háborus felelősség kérdését.

A külpolitika utvesztőjében nem vagyunk járatosak, de úgy érezzük, hogy ennek a kérdésnek a felszínre vetése semmivel sem szolgálja azt a szent célt, amelyet esztendőkkel ezelőtt kitűzött magának a Népszövetség. A békéért dolgozó politikának szerintünk, nem az a célja, hogy kérdőre vonjon, büntessen és ezzel a gyűlölet magvát hintse el a nemzetek között, hanem az, hogy békét és megértést hirdessen. A béke nemzeteket érintő, nagy kérdésében, logikátlannak és gyerekesnek látszik ez a kérdés: Ki a bűnös?

Bűnös volt mindenki, aki megkezdte, beleavatkozott és nem akadályozta meg a világ legszörnyűbb katasztrófáját. Bűnösök voltunk mindnyájan, akik akkor éltünk és gondolkodtunk. Hát akkor mit akarnak? Büntetni? Nem bűnhődtünk-e meg mindnyájan rettentő vétkeinkért? Hozhatnak-e olyan súlyos ítéletet, amely ne lenne szelid simogatás a kiállott szenvedéseink mellett? A nagy politikusok állandóan tüzzel játszanak, csak ez a játék felne gyujtsa a világot. A tannenbergi beszéd nyomán újból felviharzottak a szenvedélyek és pedig ugyanakkor, amikor a Népszövetség kalapálja a „békét!”

A Genfben összegyűlt világhíres politikusok esztendőök óta tartó munkáikkal eddig nem sok eredményt értek el. Ha mérlegre tennénk a kiadásokat és bevételeket, bizony a kiadások serpenyője feltűnően lebillenne. Mert mit is tud felmutatni a Népszövetség? A világ csaknem minden nemzetének óriási anyagi áldozatokat; a politikusok napidíjait, javadalmazásait, a sokszáz segédszemélyzet fizetését, mind nekünk kell fizetnünk. Ezzel szemben még nem tudták megoldani a leszerelés problémáját sem, amely egyik előfeltétele a békének és a gazdasági konszolidációnak. Nem tudtak egyetlen vitás kérdést sem elintézni, nem tudnak egyetlen lépést sem felmutatni, amely a béke, a megoldás felé vezetne.

A népek figyelme és bizalma valamikor Genf felé irányult. Azt remélték, hogy onnan fog felkelni az agyongyötört emberek felé a béke ragyogó napja. Eddig azonban Genf csalódást hozott. Nem kaptunk semmit sem abból, amit vártunk tőle. A politikai alchimisták pedig tovább kotyvasztják a gőzölgő üst tartalmát, amelybe egy új problémát dobtak. A béke aranyát várjuk az üstből, de vigyázzunk, hogy ne a gyűlölet puskapora robbanjon ki belőle.

Ki lehet állampolgár Romániában?

A törvényrevízió kapcsán tisztázzák minden itt élő lakos állampolgárságát. — A külföldön élő romániaiak is felvehetők a listára.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata). Már több ízben hírt adtunk arról, hogy a belügyminisztérium a régi állampolgársági törvény revízióján dolgozik. Ez az állampolgársági törvény, melyet még a múlt liberális kormány alatt Marzescu igazságügyminiszter hozott, a megszavazásától eltelt rövid négy év alatt teljesen elavult s maga a belügyminiszter látta be azt, hogy sürgős szükség van e törvény revíziójára. Megírjuk, hogy Franasovici miniszter magához kérte e törvény revíziójára vonatkozó aktákat, hogy azokat áttanulmányozza. A miniszter kijelentése szerint a revíziós törvény két szempontból készül. Először módot akarnak nyújtani mindenkinek, aki valami okból kimaradt az állampolgársági listákból, hogy oda felvéthesse magát, mivel teljes jogú polgárnak — a törvény szerint — csak az számíthat, aki valamely község állampolgársági listáján szerepel, a törvényrevízió második célja pedig az, hogy az állampolgársági listákra illetéktelenül bejutottakat — töröljék onnan.

A belügyminisztérium állampolgársági ügyosztályának legutóbbi körlevele szerint minden város polgármesterének jogában áll kiadni pótdállampolgársági bizonyítványt mindazoknak, akik kétségen kívül bizonyítani tudják, hogy román állampolgár és valamilyen tőle távol álló ok miatt maradt ki a listákból.

Dacára annak, hogy ily módon tekintélyes számu kisebbségi polgár nyeri vissza az állampolgárságát, melyet leginkább a hatósági közegek miatt nélkülözött több mint négy esztendőn keresztül, azonban még mindig nagy azon állampolgároknak a száma, akik ezen említett kategóriába nem kerültek be és továbbra is az állampolgárságnélküli állampolgárok keserves sorsában osztozkodniuk kell.

Szakítani kell a formalitásokkal.

A belügyminisztérium álláspontja e polgárokról nézve a következő:

— A belügyminisztérium tisztában van azal, hogy a párisi nemzetközi szerződés tisztán és világosan kimondja azt, hogy mindazon utódállamba tartozó egyének, kik a párisi nemzetközi szerződés ratifikálása időpontjában az ország területén laktak — román állampolgároknak tekintendők. A párisi nemzetközi szerződés e paragrafushoz aláhuzottan hozzá teszi, hogy: **Minden különösebb formalitás nélkül.** Ugyanezen szerződés azt is kimondja, hogy Románia kötelezően elismeri azt, hogy semmi olyan törvényt nem fog hozni, mely e nemzetközi szerződés valamelyik pontjával ellentétben állana. Viszont a Marzescu-féle állampolgársági törvény — mely kétség telenül a párisi nemzetközi szerződésre tekintettel volt — az állampolgársági bizonyítványt, mint kritériumot tekintti annak megítélésénél, hogy valaki állampolgár-e vagy sem. Már pedig az a tény, hogy ma százezreivel vannak az országban állampolgárságnélküli polgárok, tisztán arra vezethető vissza, hogy az állampolgársági okmány megszerzése igen sok formalitással volt összekötve. Ha tehát ma komoly revíziót kell végrehajtani, vissza kell térni a kiinduló álláspontra és állampolgárnak kell tekinteni mindenkit, aki a ratifikálás idején itt tartózkodott és sem azelőtt, sem azután nem

jelentette be azt a szándékát, hogy az utódállamok valamelyikének állampolgára óhajt lenni.

A minisztérium megoldást keres.

— Azonban e tény bizonyítása már óriási nehézségekbe ütközik. A különböző hivatalok a ratifikálás idején nem voltak olyan állapotban mint ma, a legtöbb községben azóta rendszer és személyzetváltozás állott be és csak nagyon kevés kétes állampolgárságu egyén képes megbízható okmányt tanúsítani arról, hogy a ratifikálás idején tényleg itt tartózkodott. Nem számítva az erdélyi községeket, ahol még elég rendben maradtak meg a községi okmánytárak, azonban Bessarabia némely helyén és Bukovinában a háboru következtében a községi okmánytárak teljesen elvesztek. Mi a teendő ilyen esetben? Az eddigi szokás szerint a falu néhány régi ott élő tagja állított ki ilyen esetben községi bizonyítványt. Azonban nagyon kétséges, hogy egy ilyen civil-bizonyítvány segítségével nem jutnak-e be az állampolgári listára oly egyének, akiknek tulajdonképpen arra senmi joguk sincs és csak a zavaros helyzetet akarják kihasználni. És ugyanez az elgondolás vezeti a belügyminisztériumot akkor, mikor a régi állampolgársági listák felülvizsgálását elhatározza. E pont megoldásán tanakodnak most a belügyminisztériumban és valószínű az, hogy a parlament megnyitásaig valamilyen megoldást fognak találni és így a bizonytalan helyzetű nem-állampolgárok helyzete tisztázódni fog az őszig.

Külön tanulmány tárgyát képezi azon polgárok helyzete, akik már évekkal ezelőtt külföldön telepedtek le és azóta sem tértek vissza az országba, azonban ragaszkodnak román állampolgárságukhoz, ezeket az eddigi felfogás szerint oly polgároknak tekintették, akik az állampolgársági listára való jelentkezést elmulasztották és mint ilyenek nem tekintendők román állampolgároknak. A revíziós javaslat ezen polgárok sorsával is foglalkozni óhajt és ha ezen külföldön élő polgárok be tudják bizonyítani, hogy itt születtek, illetve szüleik román állampolgárok és közben semmi más állampolgárságot nem vettek fel, valószínűleg ezek is bejuthatnak az új állampolgársági listára.

Franciaország nem szakít a szovjettel.

Briand és Stresemann tanácskozása. — A német külügyminiszter franciául tanul.

Párisból jelentik: A Matin értesülése szerint Briand és Stresemann tegnap rövid tanácskozást folytattak, amelyen Stresemann kielégítő nyilatkozatot tett Hinderburg tannenbergi beszédéről: A tanácskozáson szóba kerültek az orosz-angol diplomáciai szakításnak esetleges következményei. Stresemann hangsúlyozta, hogy Németország nem hivatott a szakítás politikájának. Hír szerint Briand kijelentette, hogy jelenleg Franciaország sem hajlandó követni az angol példát. A Matin megjegyzi, hogy a két politikus a bucsuzásnál rendkívül szívélyesen szorított kezett és Stresemann közölte Brianddal, hogy francia tudása annyira kielégítő, hogy a jövő ülésszakon franciául tartja beszédét a Népszövetség tanácsülésén.

Véres bosszu százezer zsidó haláláért

Ma kezdik tárgyalni Párisban Petljura ukrán tábornok gyilkosának pörét. — A francia közvélemény felmenti a pogromrendező tábornok gyilkosát, a jámbor zsidó órásmestert.

(Páris, szeptember 27.) Közel egy évvel ezelőtt történt, hogy Schwartzbar Sámuel Ukrajnából menekült fiatal órásmester csöndesen dolgozgatva boltjában, egyszerre csak észrevette, hogy kint az uccán az üzlet ajtaja előtt civilbe öltözve Petljura tábornok halad el. Petljura tábornok, Ukrajna egykori kormányzója, véreskező hőségre az órásmester családjának és egész fajtájának. Schwartzbar Sámuelnek hirtelen elborította agyát a düh. Eszébe jutott, hogy a kormányzó 1918. szörnyű télén még az ő ártatlan öreg szüleit is kivégeztette és hogy ugyanabban az évben több mint százezer zsidót gyilkoltak le a Petljura tábornok parancsára rendezett ukránai pogromokon. Az órás nem tudott uralkodni magán. Kiragadta fiókjából a revolverét, kirohant a boltból és a nyílt ucca során agyonlőtte a tábornokot.

Schwartzbar Sámuel a gyilkosság után letartóztatott és hosszadalmas vizsgálati fogás után ma, kedden kezdik el tárgyalni Párisban a bűnperét. A francia lapok és a francia közvélemény nagy izgalommal várják a tárgyalást. Általános az a hit, hogy az esküdtszék ezúttal nem a gyilkos fölött, hanem az áldozat fölött fog ítéletet tartani. A tanúk vallomásaiban és a vöröskereszt misszió által ellenőrzött memorandumban, amelyet annak idején az ukránai zsidók, a Népszövetséghez intéztek, részletesen el van mondva, hogy a pogromok főintézői Strank, Tiutonnuck, Sokalovszki és Simossénsko ezredesek Petljura kormányzó egyenes parancsára több mint százezer zsidót gyilkoltak le, az ukránai pogromokon. Ezek a minden emberi érzésből kivetkőzött, elvetemedett fenevadak állati kegyetlenséggel hajtatták végre részeg katonákkal a tömeggyilkosságokat. Az éjszaka csöndjében váratlanul fegyveres csapatok fogták körül a kijelölt közöket. És tisztjeik vezetése alatt a katonák sorról-sorra járták a házakat, ahol nemre és korra való tekintet nélkül mindenkit meggyilkoltak.

Ovrouchban Petljura azzal kezdte a működését, hogy összefogatott ötven zsidóleányt, akiket a Piac-téren a részeg katonák a nyilván-

nosság előtt megbecstelenítettek és azután felkoncoltak. Mezigori falu százkilencvennégy zsidó lakosát egymással összekötözve egyszerre fullasztották a folyóba. A legtöbb helyen azonban a módszer az volt, hogy a zsidókat betelepítették a zsinagógába, rájuk zárták az ajtót és azután rájuk gyújtották az épületet. Petljura fegyveres kísérettel az égő templomot és aki menekülni próbált a lángok közül,

Ki lesz Magyarország hercegprimása?

A magyar kormány nem akarja Serédy Jusztint, mert a magyar érdekek rovására a Vatikánt képviselné. — Glattfelder és Szmrecsányi püspököket, valamint Vass József minisztert kombinálják vatikáni körökben.

(Az Aradi Közlöny római levelezőjétől.) Értésülésünk szerint október elején feltétlenül megtörténik Magyarország új hercegprimásának kinevezése. A tárgyalások a Vatikán és a magyar kormány között még folynak, az új hercegprimás személye azonban még nincsen megállapítva. Az azonban bizonyos, hogy Serédy Jusztinról már nincsen szó. Serédy Jusztin XI. Pius pápa és Gasparri államtitkár jelöltje volt. A pápa szívesen látta volna Serédyt, aki 1907. óta benépes szerzetesként Rómában él, a magyarországi katolikus egyház élén, azonban a magyar kormány, amint ismeretes, közölte a Vatikánnal, hogy Serédy kinevezéséről semmi szín alatt sem lehet szó. Eddig titok volt, hogy a magyar kormány miért tiltakozott Serédy Jusztin kinevezése ellen. Az Aradi Közlöny római levelezőjének azonban ma beavatott helyről nyert információk alapján módjában van megállapítani, hogy a magyar kormány tiltakozását nem személyi okok, hanem tárgyi aggodalmak irányítják. Serédy Jusztin ugyanis az utóbbi években a Vatikán egyik megbízottjaként szerepelt a magyar kormány és a Szentoszta között lefolyt tárgyalásokon s ezek során minden alkalommal a Vatikán érdekeinek intranszigenz képviselője volt a magyar érdekekkel szemben. A magyar kormány tehát nem tűrheti azt, hogy egy olyan szerzetes legyen Magyarország hercegprimása, aki fontos

az a szorongók közé futott. Különös felháborodást keltett a Népszövetség előtt az Unami kórháznak az a jelentése, hogy a kórházban sok szörnyű módon megcsontított nyolc-tíz éves gyermeket helyeztek el a pogromok áldozatai között.

A francia közvélemény és a sajtó meg van róla győződve, hogy fel fogják menteni az alapján véve szelíd természetű iparost, aki a gyilkosság után, amikor a rendőrök letartóztatták, rezignált, mozdulatlán adta át a füstölő revolvert.

— Most megbosszultam százezer zsidó lemészárolását.

országos ügyekben, válságos órákban a magyar nemzeti érdekeket esetleg alárendeli a Vatikán gyakran ellentétes parancsainak.

A Szentoszta heteken át ragaszkodott Serédy Jusztin kinevezéséhez, mikor azonban látta, hogy a magyar kormány semmi szín alatt sem hajlandó a kinevezéshez hozzájárulni, maga is feladta ezt a tervet és azóta folyamatban vannak a tárgyalások Róma és Budapest között az új hercegprimás személyét illetően. Vatikáni körökben az a hír van elterjedve, hogy az új hercegprimás valószínűleg a következő jelöltekből fog kikérülni: Majláth gróf erdélyi püspök, Glattfelder csanádi püspök, Szmrecsányi egeri érsek és Vass József preláts, népjóléti miniszter. Majláth gróf már kijelentette, hogy nem vállal meg Erdélytől és így csak az utána következő három jelölt jöhet számba.

— Duszgazdag kommunisták a budapesti ügyészség fogházában. Budapestről táviratozva tudósítunk: A legutóbbi nagyszabású kommunista puccs leleplezésével letartóztatott embereket, kilenc kivételével szabadon bocsátották. Érdekes, hogy a letartóztatásban maradtak közül egyik egy milliárdos fia, a másik egy duszgazdag mérnök és a harmadik egy vagyonos nagykereskedő. A többiek is mind diplomás egyének.

T A R C A.

Varázs.

Írta: GELLÉRI ANDOR ENDRE.

Templomból jövünk, léptünk alatt ropog a hó. A Timárok uccájával szemben az ezüstlombu hegy. S a földön ott a régi fény: a szép Hold... Tölgyfakapunk csattan, úgy hív a meleg otthon, úgy hív és megölel: — Eljöttetek újra hozzám? Üljetek az ölembe...

Tunya kis cicánk a lámpa mellett hunyorg; halvány, fiatal cselédként Krisztus szent arcával varázsolódik. Papírból vágta ki s most azzal idézi az árnyékát. Am ha imára teszi ősz sze kezét, eltűnik az árnyék. Apám tűnődve nézi és piros bort tölt a pohárba. Én megfogom a papírt és magasra tartom:

— Most imádkozz! — mondom a cselédkének és alig, hogy elkezd: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben... hirtelen gonoszul összegyűröm.

Elfakad sirva s talán ördögnek lát, mert kifut. Am az apám nagy, gondolkodó szeméből sejtelmek szállanak. Ugy válik le róluk a sugár, mint a szél az égről és kezének ivelő mozdulata mintha a világon csuszna végig. Mélyen, komolyan beszél. Lassan csillagokat gyújt itten s mi káprázva nézzük. A hold fénye amugy is ideözlöklik: legszebben a cica sima szörén ragyog s onnan mintha megtörve az anyám ölébe hullana. A hold öle most az anyám, s az apám dalolni kezd hozzá, mint valami szegény ember, aki másokért rajong. Am válaszul neki a holdölü asszony, magához vonja a fiát; boldogan, különösen.

„A varázslatért imádkozik, amivel lelünk a végtelenségbe merithetjük s szívünk ütese a mennyekből hangzik vissza. Azokért a vi-

rágokért, amiket álomnak hívnak mások és csak a tompa éjszaka tudja átadni nekik... míg nálunk abból áll az élet...”

— Az élet... oly különös ez a szó, a hold, a csillagok, az ég ive alatt. Anyira megrázó, a mint közénk emelkedik ráncos, fájdalmas képével. (A fehér tükörre akkor fekete bámul. Látszik, amint tekintetük átsuhan a levegőn s ott találkozáva beborítja egyik a másikat. A fehéret a fekete. Az álmat tetőzi be a halál. S a halál az élet.)

S ime elénk jön a sorvadó Üzlet. Dultan, csüggedten az Iparos. Sápadtan a Prolerár. Annyi kin és annyi neheztelés. És tömegükben valaki olyan ismerős, rokonvérű. Még ha az ég felé is emeli az arcát, tépik őt a kutyák. Hasiáják a ruháját, látszik a mezítelen hús, meg a vére folyik; feléje rohan vonyítva a legvadabb fekete szörny; küzd lihegve és verekszik; lehajlik a marcangoló ebek közé és aranyat hajít mégis felénk. Az arany röpül, rácsattan az asztalunkra; az anyám megriadtan tőle, karjaira veszi a táskáját, mien bevásárolni; a cselédkét is megrázza az arany csengése: egyszerre sűrög, forog, takarít. Engem is megriaszt, aki merengve távoli kedvesemre gondol tam... irni kezdek a szörnyű nyomorról. Pedig nekem ismeretlen az életből fakadó jaj, én isteni szellemében, az álomban élek...

— Kevés a pénzünk — döbönt meg az apám, — más ügyesebb, mint én és biztosabb. Engem bánt már a betegség is. Téged, feleségem, öregit az aggodalom. A fiunk rabja a művészetnek. Egyikünk sem cselekedhet valamit határozottan.

Ah! A sziklára gondol az apám, aminek neki kell vadul rohanni, ütni, csapkodni, marni, mint a szél, vájni, mint az eső, a siserdő vilám és akkor az emberi szív vágyának egy kis

repedésben helye támad rajta s annak mélységével közelebb jut a szikla szívéhez, az Istenhez.

— Hogyan?! — mondom előre és zavarodottan... miért nincs pénz?... és ez azt jelenti, hogy az életünk rossz lesz?

— Az életünk, igenis — feleli az apám, — de valami biztatót rejtelmesen elhallgat.

— Koldusokká válnánk — tűnődöm — oda kellene állani az uccára és kérni: — Adjatok a szegény... itt elakadok! Vak vagyok, úgy kérlek?! Nyomoruit, béna?... Mi vagyok, ki vagyok?

— Ki vagyok én?... Ördögadta fickó, a köpönyegem leng és mindenki merőn bámul a szemem. Bár ördögnek látszom, nem hosszú az arcom és nem finom: vaskos kő az, a tetején széltől cibált sövényvel. És merész homlokra négyet ütött az Isten. Ez ütések nyoma a világtájak felé néz és azok én felém!

— Ki az apám?
— Ősz ember és ha kinyitja a karját az életbe, hét szín látszik tőle: a szívárványé.
— Ki az anyám?
— A jóság.

— Mi lesz, ha nyomorba jutunk — kérdelem hirtelen. És félrehuzott fejjel az apámra nézek. Mi lesz veled? S ime az alakja mögé sötét ucca varázsolódik; egy éhes kutya vonyít a lábánál; sár van és a házak elé itt kiöntik a büzt. Ebben az uccában az én apám... koklus.

És elsugom ezt neki. A szavam mintha rogygval takarná be; lázas szemem elsorvasztja; káprázatom rászáll és remegem végigsimítom: — Koldus vagy... Az apám elhalványodik, de odaáll az ajtó elé. Egészen meggörnyed; elől imára gyötörtén a keze; szép homloka a föld felé, mintha a sirba hullana; erős

Nem dolgozhat a polgármester az ügyfelek állandó ostroma miatt.

(Arad, szeptember 27.) Fontos ujtásokat szándékszik életbeléptetni a város házában dr. Angel István polgármester. Ezek az intézkedések azt célozzák, hogy a városi közigazgatás gyorsabb menetű legyen, másrészt pedig arra való, hogy a polgármesteri hivatal mentesítse a látogatók tömegétől, hogy ott is lehessen rendesen dolgozni, mert ez a mai állapotok mellett csaknem a lehetetlenséggel határos.

Ennek az állapotnak tarthatatlansága most aztán azt az elhatározást érlelte meg a polgármesterben, hogy a polgármesteri hivatal látogatóinak naponkénti hatalmas seregét lecsökkenti és csak azokat fogadja, akik valami egészen különleges ügyben keresik fel. A napokban meg is jelenik a rendelkezés, amely tudomására hozza a publikumnak azt és egyben informálja arról, hogy milyen ügyben kihez forduljon a városházán. Eszerint mindenféle ipariügyi dologban és bizonyítvány kiállítás ügyben *Pocioianu* János szolgálati főnököt (I. e. 92.) kell az ügyfeleknek felkeresniük. A gazdasági és földbirtokügyekben jövököt *Dirlea* Vazul tanácsnok intézi el (I. e. 103.), műszaki, építkezési és hasonló ügyekben pedig *Muresan* János főmérnök ad információt (I. e. 71., 72., 73.) Anyakönyvi ügyekben *Socrnac* anyakönyvvezető intézkedik (földsz. 81., 82., 83.) Orvosi ügyekben, továbbá haláleset, sír-megváltás és hasonló dolgokban dr. *Cucu* Vazul főorvoshoz kell fordulni (földsz. 60.) Pénz- és adóügyi dolgok elintézésére *Berzovan* János főszámvevő illetékes (földsz. 48.) Állat és állattenyésztési ügyekben *Ionescu* Constantin főállatorvos ad felvilágosítást (földsz. 54-55.) Kulturális, iskola és színházügyek elintézése pedig *Popa* Constantin tanácsnok hatáskörébe tartozik (I. e. 100-101.)

A feleknek tehát elsősorban ezeket a hivatalfőnököket kell felkeresniük és ha azok nem tudnak elintézni, akkor sem a felek, hanem a hivatalfőnökök keresik fel a polgármestert utasítás-kérés céljából. Ezzel az intézkedéssel remélhetőleg véget ér a felek ostroma a polgármesteri hivatal ellen és megjavul a városi közigazgatás menete is.

nyaka meghajolt: kabátját feltűri és komoran panaszkodik már:

— Boldog voltam és gazdag. Most koldus vagyok. Adjatok, mert meghalok!

Az anyám remeg, amint belémkarol és játszik az uripárt. Amint fecsegve, udvarolva végigsétálunk a szobában és hidegen el akarunk haladni a sirdogáló öreg koldus előtt. Én meg rázom a fejem, hogy nincs semmi, de közben elfojt az, hogy kint így bánának az apámmal... úm mi csak játszunk a nyomort és a koldust; gyászos jövőt emelünk a fejünkre, pedig még nem mutatja így a jelen. Hiszen házuk van, cselédkék, boltunk és jövedelmünk!

— Szegény koldus vagyok... — szól az apám szomorúan és megtörtén elénk nyújtja a kezét. Az arca sötét, a hangja rekedt. Koldus... Megdöbben a zsebembe nyulok, de már anyám karja kicsuszott az enyémből. már összeszenéznek az apámmal és ráborul fájdalmasan fölzokogva. S irtózza huzza el az ajtó mellől; folyton remeg és hull a könnye. „Nem... nem”, — susogja.

Az apám kábultan vele megy. De valami bántja és befátyolozza az ő szemét is. S tudom, itt ma este nem lesz több beszéd. Az álom soká fog késni. Virrasztás közben ér el minket a hajnal.

Én vagyok a legsápadtabb. Én láttam koldusnak az apámat. Én idéztem fel a szomorú varázst. Nekem kell most elmennem innen, hogy velem együtt elfelejtsék a kiméletlen percek...

Odakint fénylik a hó a holdtól és aki rá lép, az alatt megszólal fájdalmasan:

— Miért taposod meg az égi fényt?

S aki ezt hallja és szive van, az sose lépjen a földre. És akinek a lelke varázspálca, az boldog angyalokkal őrizze. Csak mosolyt hullasson még, ha hideg is, mint a hó... És úgy tudja megszugni: „Elió a tavasz”, hogy elhiggyék.

Ismét öngyújtás vád egy fakereskedő ellen.

Ma hajnalban leégett egy németszentpéteri fatelep, amelynek tulajdonosát, Druhos Józsefet öngyújtás gyanúja miatt őrizetbe vette a csendőrség.

(Az Aradi Közlöny németszentpéteri tudósítójának telefonjelentése.) Rejtélyes tüzeset történt ma hajnalban a közeli Németszentpéter községben. Alig valamivel 5 óra előtt, a pirkadó égboltozatra hatalmas vörös lángnyelvek csaptak fel Druhos József németszentpéteri fakereskedő nagy fatelepéről. A tűz váratlan kitörése annál is inkább nagy megdöbbenést keltett, miután rövid időn belül már harmadszor történt meg, hogy a Druhos-féle fatelepen tűz ütött ki. A községbeli tüzoltóság és a lakosság természetesen nyomban hozzálátott a tűz oltásához, a borzalmas lángnyelvekkel szemben azonban minden emberi erő tehetetlennek bizonyult, mert a hatalmas fatelep több órai égés után, a déli órákra már teljesen elhamvadt.

A délutáni órákban azután nagy szenzációt keltett, amikor híre ment, hogy a csendőrség gyújtogatás gyanúja miatt a fatelep tulajdonosát, Druhos Józsefet letartóztatta és a helyszínre, miután a tűz vizsgálatsorán olyan adatok merültek

fel, hogy a fatelep elhamvadását bűnös kezek idézték elő. Felette gyanusnak találta ugyanis a csendőrség azt a körülményt, hogy alig két-három hónap leforgása alatt, most már harmadszor gyulladt ki a hatalmas fatelep, amely ezuttal porráégett. Először június 7-én tört ki a tűz a fatelepen és ekkor az egyik biztosítótársaság 15.000 lejt fizetett kártérítés fejében Druhos Józsefnek. Másodszor szeptember 25-én, vasárnap délután gyulladt ki ismét a fatelep, akkor azonban még idejében sikerült elfojtani a tüzet, amely semmi kárt nem okozott. A ma hajnalban kiütött tűz — a csendőrség megállapítása szerint — alig egy félórával azután jelentkezett, hogy az éjjeliőr eltávozott és a tüzoltók állítólag az égő petróleum átható szagát érezték kiszivárogni az égő faanyagok füstjéből. Mindezek a gyanus körülmények aztán arra indították a csendőrséget, hogy Druhos Józsefet gyanúsítsák a tűz előidézésével, akit a délután folyamán letartóztatásba helyeztek és megkezdték kihallgatását. A vizsgálat folyik.

Vasutasok könnyelműsége okozta a tornovai katasztrófát

Az aradi ügyészség letartóztatta a szolgálatban volt pancotai és tornovai forgalmi tisztviselőket, akiket a timisoarai hadbírószágra szállítottak. — A vizsgálat rekonstruálta a borzalmas katasztrófa lefolyását.

(Arad, szeptember 27.) A tornova—pancotai vonalon tegnap hajnalban történt borzalmas vonatösszeütközés ügyében — amelyről mai számunkban részletesen beszámoltunk — a megindított vizsgálat még a tegnap este folyamán rekonstruálta a katasztrófa lefolyását és ennek során a bizottság megdöbbenő megállapítást tett egyes vasuti forgalmi tisztviselők vétke könnyelműségéről, amellyel a véres összeütközést előidézték. A katasztrófa hírének vétele után ugyanis az ügyészség részéről *Mandru* Miklós királyi ügyész, az államvasutak részéről pedig *Lazar* Constantin vasuti főtisztviselő, valamint *Farkas* Lajos és *Heinrich* Gyula CFR. mérnökök nyomban kiszálltak a helyszínre, hogy a borzalmas katasztrófa ügyében lefolytassák a vizsgálatot.

A vizsgálat megállapítása szerint a katasztrófa pontosan 7 perccel hajnali négy óra előtt történt, amikor a Tornováról pár perc késéssel elindított személyvonat alig egy kilométernyire a pancotai állomástól összeütközött a vele szemben indított teherszerelvénynyel. Az összeütközés egy lejtős kanyarnál olyan nagy erővel történt meg, hogy a személyvonat két első kocsija kisiklott, míg a teherszerelvény három vagonja egymásra szaladt. A katasztrófa ugyszólván egy pillanat alatt ment végbe s a személyvonat fülkéiben alvó utasok csak egy borzalmas rázkódásra és robajra ébredtek fel. A vaksötét éjszakában leirhatatlan pánik támadt a veszély nagyságáról mit sem sejtő utasok között. Egyesek súlyos sebesülést véltek érezni, mások kiugorva a megdőlő kocsikból, hanyatlomló menekültek a szántóföldekre. Szerencsére néhányan megtartották lélekjelenlétüket és a valóban megsérült vasutasok segítségére siettek. Ekkorra már megérkezett a segítség Pancota állomásáról is, ahová szintén elhatalasított az összeütközés borzalmas robaja. Elsőnek a sebesülteket, számszerint három vasutast szállítottak a segélymozdonyhoz kapcsolt kocsi és a lehető leggyorsabban az aradi közpórházba szállították be őket. A megsérült vasutasokat dr. *Roszkoni* Béla oradeai orvos részesítette első segélyben, aki véletlenül ezen a vonaton utazott. De résztvevő a sebesültek bekötözésében dr. *Balogh* Arthur borosjenői kórházi főorvos is, akit autón hoztak a katasztrófa színhelyére.

A megnyugodott utasok az Aradról kimondott segélyvonat megérkezéséig derekasan kivették részüket a mentési munkálatokból és így sikerült is a kidirigált munkásoknak az esti órákra már helyreállítani a forgalmat. Délután megérkezett a bizottság is, amely elsőnek a katasztrófa szemtanúit hallgatta ki, majd a helyszíni szemle után a két érdekelt

vasutállomás személyzetét és a forgalmi tisztviselőket hallgatták ki. A bizottság megállapította, hogy a karambolt részben a tornovai, részben pedig a pancotai forgalmi tisztviselők könnyelműsége idézte elő. *Jivulescu* Traian pancotai forgalmi tiszt ugyanis elmulasztotta a tornovai pályaudvart értesíteni a pancotai állomásból kiindított teherszerelvény elindításáról, viszont *Crainic* György tornovai forgalmi tiszt 7 percig késleltette a brádi személyvonat indítását, mert a jegyadáshoz elkésve fogta hozzá, viszont a Tornováról utazni szándékozók türelmetlenül követelték, hogy adjanak ki számukra jegyet. A bizottság megállapítására *Mandru* ügyész nyomban letartóztatásba helyezte a két forgalmi tisztviselőt, akiket ma az aradi ügyészségre kísérték be, ahol ismét kihallgatták őket, majd a délután folyamán az érvényben levő statáriális rendelet alapján a timisoarai hadbírószághoz kísérték át. Az aradi üzletvezetőség részéről kiküldött bizottság jelentése szerint az összeütközés legalább 600 ezer lejt kárt okozott, mivel két vagon jórészen, három pedig teljesen hasznavehetetlenné vált.

A ma nap folyamán kétszer is érdeklődünk a katasztrófa három sebesültjének: *Demian* Tudor fűtőnek, valamint *Opres* Dániel és *Szemcsák* Antal mozdonyvezetőnek hogyléte iránt, akiknek állapota a sikerült orvosi beavatkozás következtében jobbra fordult. Valószínűleg holnap már meglehet tartani ki hallgatásukat is.

A tangók királynője az Estrella tangó

Hosezu Ideig nem volt kapható. Új kiadásban most jelent meg. Ára 36.— lejt. MORAVETZ kiadás, mindenütt kapható. 47/5

Dolgoznak az anarchisták

Ujabb bombamerénylet a lyoni expresszvonat ellen

Párisból táviratozzák: Franciaországban naponta megismétlődnek a bombamerényletek. Ma a lyoni vonal mentén Baroe és Coanges állomások között, négy bombát találtak. Az eszések három bombát ártalmatlanná tettek, csupán egy robbant fel. Szerencsére a nyolcvan kilométeres sebességgel haladó gyorsvonat, amelyet fel akartak robbantani, fél órával később ment át a robbanás helyén. A negyedik bomba is csak kisebb károkat okozott. Biztosra veszi a nyomozás, hogy a sorozatos merényleteket anarchisták követték el.

Gyermekkocsik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

Oszti divatlevél Bécsből

Marad a rövid szoknya! — Ismét divatos a strucc-tól. — A bubifrizura diadala.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.)
A külföldi szabók minden évben tavasszal és ősszel Bécsbe jönnek, hogy itt Bécsben, amely Páris után irányadó a divat kérdéseiben, tájékozódjanak: mi újság. A nagy divatházak naponta modell-bemutatókat rendeznek és ezek alapján máris tisztán kialakult az őszi divat képe.

Néhány párisi szabó újból igyekezett a hosszú szoknyát, illetőleg ruhát propagálni. Ezek a kísérletek azonban újból meghiúsultak a nők ellenállásán, akik nem hajlandók feladni a fiatalos divatot. Az estélyi ruhákon kívül, amelyeknek hosszát rojtok, fodrok és uszályok valamivel megtoldják, az új továbbra is rövid marad, dél-előtti és séta-ruháknál pláne még rövidebb, mint eddig. A hölgyek szilhuettje tehát továbbra is karcsu, a gazdag díszítések és a nőies vonalhoz való visszatérés ellenére. A nőies vonalakat főként a csipő hangsúlyozza, amely ismét közelebb került természetes helyéhez. Persze csak karcsu hölgyek engedhetik meg maguknak a csipő nyomatékos kidomborítását, a többieknek meg kell elégedniük a halvány markirozással.

A ruhák felépítése nagyrészt lépcsőszerű, a legfelső lépcső gyakran bolero-hatású. Természetesen igen sok harangalaku ruha is látható, azonban az utolsó, két év előtti harang-divattól eltérőleg a harangok többnyire egyoldalúak. A plissé az őszi divatban csupán a dél-előtti ruháknál látható.

A kabátoknál mindenekelőtt a szőrme-szegélyezés tűnik fel. Igen kedvelt a térdig szőrmevel meghosszabbított gallér. Igen eredetien hatnak az egyenes szabású kabátok, oldalt gombolva, gazdag szőrme-szegélyű harangokkal. A kabátokon ma már nem viselnek virágokat, ezek már csupán a ruhákon láthatók.

Ami a szöveteket illeti, úgy egy csomó újdonsággal találkozunk, amelyek rövid időn belül bizonyára közkeveltségnek fognak örvendeni. A kasha, amely már néhány év óta a hölgyek kedvenc-szövege, az őszi divat-bemutatókon mintázottan jelent meg. A legkülönbözőbb mintázatu és színű kasha-szövetek láthatók. A dél-előtti számára a divatházak a trikó-szöveteket lanszirozák. Délutánra a crep-satin és a crep-georgette a divat. A leginkább látható színek: fekete, gobelin-kék, mandula-zöld és „szőke.“ Az estélyi ruhákon újból divatosak a struccok.

Még mindig divatosak a krokodil- és kígyóbőr-ből készült cipők, mivel azonban ezek igen drágák, divatba jöttek a krokodil-sávokkal díszített fekete lakkcipők. Az estélyi cipők gyöngyökkel és különböző hamis-kövekkel vannak kihegmezve. A fazon leginkább félkerek, miáltal a láb kisebbnek látszik. A dél-előtti és délutáni cipők sarka meglehetősen alacsony, csupán az estélyi cipőkön van magas sarok. A legújabb divat a kék cipő szürke aplikációval.

A kalapok terén a divat még nem igen alakult ki végleg. Igen sok ugynevezett mészto-kalap látható, azonban sokan hordják a mélyen az arcba nyúló, elől felhajtott, sisakszerű kalapokat is. Anvágként a legkedveltebb a filc és a bársony. Ami a hajviseletet illeti, úgy marad a bubifrizura azoknak bosszuságára, akik hajukat megnövesztették. Hátul a haj azonban valamivel hosszabb, illetőleg a fazon mélyebben van. A felfésült loknik nem divatosak. Divatban marad az eton is.

Wurm Hilda.

DON X.

DOUGLAS FAIRBANKS
legizgalmasabb filmje
osztörtörtöktől az APOLLOBAN.

Önként jelentkezett a timisoarai Vándor Bertalan

Tagadja, hogy része volna a csalásban. — A sziguranca őrizetbe vette a gyűlvészi kereskedőt, aki ellen a károsultak feljelentést tettek.

(Timisoara (Temesvár), szeptember 27.) Az Aradi Közlöny tegnap beszámolt arról a raffinált csalásról, melyet több temesvári gabonakereskedő kárára a gyűlvészi vasutállomás bélyegzőjével ellátott hamisított fuvarlevelekkel követett el Stoian György gyűlvészi gabonabevásárló, akinek kézrekerítésére a sziguranca erélyes intézkedéseket tett.

Tegnap érdekes fordulat történt ebben az ügyben, amennyiben váratlanul megérkezett Temesvárra a csalással gyanúsított Stoian, akit a sziguranca azonnal őrizetbe vett. Még érdekesebb mozzanat, hogy Stoian erélyesen tiltakozik a család vádjá ellen, melynek ódiúmat elhárítja magáról egy ismeretlen tettesre. A kicsalt milliőről tudni sem akar s a pénzt ezideig nem találták meg nála. Stoian nyilván

abban bizakodik, hogy büntetésre, aki a pénzt felvette, nem kerül elő s így ő is mentesülhet talán a reá váró súlyos büntetéstől. Stoian bűnössége azonban a károsult cégek szerint kétségtelen, mert csak ő lehetett az, aki telefonon felajánlotta nekik a fiktív gabonamennyiségeket; más Gyűlvészi relációt, azonkívül Stoian roppant otthonos volt a gyűlvészi állomáson, ahol igen könnyen hozzáférhetett a hivatalos bélyegzőkhöz.

Érdekes, hogy a károsultak közt felmerült az az eszme, hogy elállnak a büntető uton való fellépéstől, ha Stoian a kicsalt pénz felét visszaszolgáltatja. Később azonban mégis megtették a feljelentést a sziguranca-inspektorátuson.

Liberális kormányra alakul át a kabinet.

A nem-liberális miniszterek belépnek a liberális pártba. — Argetoianu hadügyminiszter lesz. — Készül az államháztartás költségvetése.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy meglepetéssel fogadták annak a hírt, hogy Argetoianu földmivvelésügyi miniszter a Brailában vasárnap tartott képviselői beszámolón bejelentette, hogy a liberális pártba lép át, miután úgy véli, hogy ezzel az elhatározásával szolgálatot tesz az országnak. A Cuvantul értesülése szerint ez csak a kezdet, a mit követni fog a többi nem-liberális párti miniszterek, Stelian Popescu és Lupu dr. átlépése is, akik állítólag a kérdésben közös megállapodás alapján járnak el. A történetekkel szemben a lap megállapítja, hogy Bratianu Ionel kormányelnöknek — épenugy, mint annak idején Averescunak — az a szándéka, hogy kormánya heterogénitását megszüntesse s ezért állítólag azt az ajánlatot tette három miniszterének, hogy lépjenek át a liberális pártba, amelynek vezetésében megfelelő helyet biztosít nekik.

Az Adeverul biztos forrásból származó értesülés alapján azt állítja, hogy Argetoianu átveszi a hadügyi tárcát, mert Anghelescu hadügyminisztert vezérkari főnökké nevezik ki. Politikai körök azt hiszik, hogy ebben az esetben Sasu lesz a földmivvelésügyi miniszter és más változás nem is lesz a kabinetben.

A belépések híre különben a nemzeti-parasztpártban keltett legnagyobb meglepetést, ahol most az a gondolat vetődött fel, hogy a pártnak a parlamentből kibukott kisebb pár-

toknál kellene orientálódnia, amelyekkel egyesülve őszire már össze lehetne kovácsolni a beigért erős ellenzék, annál is inkább, mert — írja a Cuvantul — a nemzeti-parasztpártnak „uccai támogatásra“ is van szüksége. Hír szerint a néppártban komolyan számolnak azzal az eshetőséggel, hogy a reorganizált párt jogrinti szenátorai a törvényhozás megnyitására már mint a nemzeti-parasztpárt fegyvertársai jelennének meg.

A napi politika kétségkívül érdekes eseményei közé tartozik, hogy a kormányelnök az idő előrehaladottságára való tekintettel megsürgette a jövő évi állami költségvetés tervezetének elkészítését. Ennek alapján Bratianu Vintila pénzügyminiszter ma több miniszter társával értekezletet tartott, amelyen az egyes tárcák tételei felett folytak tanácskozások. A Cuvantul értesülése szerint a pénzügyminiszter továbbra is folytatni kívánja a takarékoskosságot, mindazonáltal nem zárkózott el attól, hogy egyes tárcák — többek között a hadügyi tárcá — nagyobb beruházásokat irányozzon elő. A kérdésben még nem történt meg a végleges megállapodás, azonban valószínű, hogy az államháztartás kiadásai épenugy mint a bevételek a jövő évben lényegesen emelkedni fognak. Amennyiben a vasuti tarifa, valamint az egyes adónemek leszállítása megtörténne, a pénzügyi kincstár bevételeit más jövedelmekkel növelnék.

Művészet.

* Első színházi műsor. Október 1., szombat: Lengyel Irén, Betegh Bébi szerződött tagok, Galetta Ferenc (vendég) első fellépésével A) bérletben Cirkuszhercegnő. Október 2-án, vasárnap délután 3 órakor: Csuda Mihály szerencséje. Délután 6 órakor: Ügyvéd és a férje, újdonság. Este 9 órakor Lengyel Irén, Betegh Bébi, Jung János és Deésy Jenő fellépésével Marica grófnő. B) bérlet. Október 3-án, hétfő: Lengyel Irén és Betegh Bébi fellépésével: Csókos asszony. C) bérlet. Október 4-én, kedden: Horváth Mici első fellépése, Betegh Bébi, Bing János és Galetta vendégfellépésével, Alexandra. Október 5-én, szerdán: forgószínpaddal, új kiállítással, bemutató előadásban Oroszország. A) bérlet. Október 6-án, csütörtökön: Oroszország. Október 7-én, pénteken: Oroszország. Október 8-án, szombaton délután zónaelőadás félhelyárral, este román előadás.

* Oroszország lesz az első sláger-bemutató Aradon. Az aradi színház jövő héten a pesti szezon legnagyobb sikerű darabját mutatja be, amely a Magyar Színházban sorozatos előadásokon át, zsúfolt házak előtt megy: az Oroszországot. Az aradi színház elteljes erejével készül, hogy a feszült drámai

hangulatu darabot a budapestihez tökéletesen hasonlóan adja elő és itt elsősorban a darab technikai kiállítása fontos, amely különösen nagy sikert aratott a magyar fővárosban. A színház egész technikai személyzete aradi szakemberek vezetésével, a direktor áldozatkészséges munkájától támogatva, már megkezdte a forgószínpad, a siker titkának építését, tehát az aradi előadás külső effektusai nem maradnak a budapesti mögött. Azonkívül a prózai társulat erősségei lelkiismeretes próbával készülnek a hatalmas megjátszást, átgondolást igénylő darabra, amely egy Romanov-tragédiát tár elénk, izgalmas események átszövésében.

* Cirkuszhercegnő operettel nyílik meg szombaton, október elsején a téli színház. A kiváló operett új kiosztásban kerül színre, teljesen újonnan betanítva. Ez estén lépnek fel először Lengyel Irén, Galetta Ferenc, Betegh Bébi. Az előadást Csányi Mátyás vezényli.

* Marica grófnő. Vasárnap este 9 órai kezdettel B. Bérletben Marica grófnő kerül színre Lengyel Irénnel a címszerepben. Ezuttal lépnek fel először Jung János és Deésy Jenő. Az előadást Gellért Pál vezényli.

* Mérsékeltáru délutáni előadások. Vasárnap délután mérsékelt áru helyárral színre kerül a u. 3 órakor Csuda Mihály szerencséje, 6 órakor Ügyvéd és férje újdonság.

Pénzt takarít meg, ha női és leányka télikabát

és ruha szükségletét nálam szerzi be, mert a legjobb kapja olcsó áron
MENZER női confection áruhaza Aradon,
 Bul. Reg. Ferdinand 40. (a v. Széchenyi malom mellett.)
 Részletfizetési kedvezmény

Az erdélyi katolikusok nagy napja.

Szilágyi M. Dózsa beszámolt a Katolikus Népszövetség eddigi működéséről. — A aradi szervezet munkásságát kiemelte a jelentés.

Csikszeredáról jelentik: Tegnap délelőtt nagy ünnepek között nyílt meg az erdélyi katolikusok nagygyűlése.

A nagygyűlést a római katolikus hittanárak évi értekezlete előzte meg, amelyen gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök elnökölt. Sándor Imre csikszeredai hittanár ismertette azokat az előnyöket és hátrányokat, amelyek az ifjuság nevelése körül mutatkoznak. Solyom Imre lelkész a hittanárak hivatásáról beszélt. Előadását élénk vita követte, amiben Nagyváradról Csillag Nándor vett részt. Csillag egyébként rendkívüli ráteremtésű ember, maga is felolvasott egy értekezést a serdülő fiúk és leányok társadalmi érintkezéséről.

Maga a nagygyűlés délelőtt kilenc órakor Majláth püspök miséjével kezdődött. Majd a vendégek átvonultak a közbirtokossági székházba, mely a résztvevőkkel zsúfolásig megtelt.

A közgyűlést Betegh Miklós, a Kat. Népszövetség elnöke nyitotta meg lendületes szavakkal s meleg hangon emlékezett meg Szilágyi M. Dózsról, akinek most van pappá szentelésének negyedszázados jubileuma.

Betegh Miklós szavai után Szilágyi M. Dózsa számolt be a Kat. Népszövetség tevékenységéről. Szilágyi beszámolója kitűnik, hogy eddig a Népszövetségnek 52 szervezete alakult Erdélyben. A mozgalom mindig a templomból indult ki és az oltár előtt öntött leiket a Népszövetség munkásaiba.

Egyes szervezetek speciális munkát is végeztek. A kolozsvári szervezet főképpen a munkásifjuság tömörítésére törekedett a kézdívásárhelyi szervezet főképpen a férfiakat állította a Népszövetség munkájába. Különösen nagy munkát végzett a szászvárosi és aradi szervezet. Az utóbbi helyen egy modern, gyönyörű katolikus kulturapalotát is létesítettek.

A kifejtett munka nagyságára következtetni lehet a jelentés következő adataiból: Elintézték 1193 ügyiratot, 692 levelet írtak, 30 ezer röpirat és 83.000 nyomtatvány ment szét. Sajtó alatt van egy katolikus nagy nap-tár és egy körlevél, melyben bibliai délutánok tartására hívják fel a szervezeteket.

Ezután Szilágyi M. Dózsa igazgató a Népszövetség célkitűzéseiről beszélt és elmondja, hogy a Népszövetség vezetősége a munkáskérdés rendezését is programjába vette. Kultúr épületek felépítését tervezik és általában a német Volksverein mintájára akarják a Népszövetséget megorganizálni. Tervebe vették egy központi ház felépítését is szociális iskola létesítésével kapcsolatban.

A mély benyomást keltett jelentés után dr. Cziffra Kálmán volt főispán indítványozta, a közgyűlés mondja ki: Krisztus király ünnepét az erdélyi katolikusok speciális ünnepévé avatja.

Majláth püspök pártoló szavai után a közgyűlés az indítványt elfogadja.

Már felnőtteket is pusztít a gyermekparalízis

Egy tenkei kovácsmester hűdéses jelenségek között megbetegedett és két nap alatt meghalt. — Debrecenben is megölt a járvány egy 28 éves urat.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.) A gyermekparalízisnek az egyik biharmegyei községben, Tenkén különös esete akadt, amennyiben igen nagy a valószínűsége annak, hogy egy felnőtt ember is megkapta ezt a betegséget, amely két nap alatt végzett vele. Köteles Sándor ottani kovácsmester az áldozat, és hogyha egész biztosá válik, hogy polyamiditisben halt meg, akkor ő egyszersmind az első felnőtt, aki Romániában ezt a betegséget megkapta. Köteles betegségének tünetei egészen azonosak voltak a gyermekparalízis jelenségeivel. Először bal lába, karja bémult meg, majd a nyelv és légzőszervei kaptak hűdést, úgy, hogy az erős ember két nap alatt kiszervedett.

Az orvosok annyit már megállapítottak, hogy Köteles halálát nem agyvérzés okozta, de azt még nem tudják biztosan, hogy gyermekparalízis ölte-e meg a kovácsot, vagy pedig valami más idegbaj. Ép ezért a halott idegrendszer-szerveit felküldték Clujra (Kolozsvárra), az egyetem kórbonctani intézetébe, mikroszkopikus vizsgálat céljából. A családtagokat fertőtlenítték és megfigyelés alá helyezték. Az orvosok egyébként minden intézkedést megtettek, hogy ha netalán mégis gyer-

mekparalízisről volna szó, a ragályos betegség tovább ne terjedhessen.

Magyarországon is áldozatot szedett a minden óvintézkedés dacára is terjedő járvány. Debrecenben, a szokás szerint gyermekek között pusztító betegség, Rostás Elemér főmérnök alig huszonnyolc éves feleségét ragadta el az élők sorából. A tragikus halált halt uriaszonyt öt nappal előzőtt szállították be a belklinikára, ahol az orvosok ugyan azonnal felismerték a betegséget, de kellő gyógyszer hiányában segíteni rajta nem tudtak.

Érdekes, hogy miként jelentkezett ez esetben a halálhozó betegség. Néhány nap előtt nagy társaság volt együtt Rostáséknál és vig hangulatban kártyázott a társasággal együtt Rostásné is, amidőn egyszerre, épen osztás közben észrevette, hogy az ujjai megmerevednek és a kártya elosztására képtelen. Nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot a különös esetnek és Rostásné maga is írt nevetett rajta. Másnapra már a lábai is megmerevedtek zsibbadás után és ekkor már beszállította magát a klinikára, ahol nem tudtak rajta segíteni. Vasárnap a fiatal uriaszony megkérdezte orvosát, hogy béna marad-e örökre, mert ha igen, úgy főbelövi magát, mire az orvos tréfásan elütni akarta a kérdést és azt felelte: „Nagyságos asszonyom, ha béna marad, hogy tudná magát főbelöni?” A szegény asszony még mosolygott, másnap fuladás következtében kiszervedett.

Még mindig a háborus felelősség.

Poincaré éles válasza Hindenburg tannenbergi beszédére. — „Esztelenség volna, ha Franciaország leszerelne.” — Az angol sajtó csillapít.

(Páris, szeptember 27.) Az események érdekes találkozásaként Hindenburg német köztársasági elnöknek a tannenbergi csata színhelyén felállított emlékoszlop leleplezésén mondott beszéde után alig néhány nappal a francia kormány a bar le duci harcok emlékére emléktáblát állított és a leleplezési ünnepségen maga Poincaré miniszterelnök mondott beszédet. Poincaré beszéde éles visszavágás Hindenburg tannenbergi beszédére, amely azóta bejárta a világsajtót és mindenütt élénk kommentárookra adott alkalmat.

Poincaré beszédében a következőket utasította vissza Hindenburg kijelentéseit, melyek szerint Németország nem felelős a háború felidézéséért.

— Amikor a háborút reánk kényszerítették, Franciaország nem akart egyebet, csak annyit, hogy a betolakodó ellenséget Franciaország területéről eltávolítsa és az állam területi integritását visszaállítsa. A háború első heteit rendkívüli kegyetlenségek jellemzik. Az ellenséges csapatok a megszállt francia területeken sokkal több aggastyánt és asszonyt megöltek és sokkal több házat felgyújtottak, sem hogy a francia nemzet fiainak ne volna kötelessége tiltakozni az ellen, ha ezeknek a nagyon is jól ismert történelmi tényeknek elhomályosítására és az igazság letagadására kísérlet történik. Szívesen elfelejtjük ezeket a katasztrófális idöket, de nem tűrjük, hogy a történelmi események tárgyalásánál a hazugság befészkelhesse magát a köztudatba. A békét akartuk mindig megvédeni és a jövőben is mindig védelmezni fogjuk.

A bar le duci harcok emléktáblájának leleplezése alkalmával Poincaré miniszterelnökön kívül Maginott volt hadügyminiszter is beszédet mondott, melynek minden egyes mondata Hindenburg elnöknek tannenbergi beszé-

débe kapcsolódott. Maginott beszédében többek között azt a kijelentést tette, hogy Németország mellett Franciaország nem szerelhet le biztonságára veszélyeztetése nélkül. A mai viszonyok között Franciaországnak nagy esztelenség volna a leszerelés munkáját végrehajtani.

Londonból jelentik: A sajtó erősen igyekszik eliminálni a háborus felelősség kérdésének újabb megvitatásánál felszínre került állatok szerepét. A lapok nem osztják a francia sajtó azon véleményét, hogy a háborus felelősség kérdésének feszegetése a németek részéről, végeredményképen összefügg a jóvátétel fizetésekkel. A Daily Telegraph erősen cáfolja ezt a feltevést és megjegyzi, hogy Németország a Dawes-egyezményt, mint teljesül különálló megállapodást írta alá és később is hangoztatta, hogy a jóvátétel nem hozható összefüggésbe a háborus felelősség kérdésével.

A Westminster Gazette vezércikkben foglalkozik a kérdéssel. Anglia valamennyi pártja — írja a lap — megegyezik abban, hogy nem szabad tovább bolygatni ezt a kérdést. A versaillesi szerződésnek háborus bünyösségre vonatkozó szakasza képtelenséggel tartalmaz. Ez a szakasz, ugyanúgy mint sok más pontja a szerződésnek a béke érdekében törölnöd, vagy nem szabad azokat figyelembe venni. Rendbenlevőnek tartja azonban a fenti említett lap, hogy ezt a szakaszt megváltoztassák, vagy töröljék. Stresemann tisztában van azzal, hogy Franciaország erősen fog küzdeni minden ilyen kísérlet ellen. Feltehető, hogy Hindenburg és Stresemann nem gondolja másképp, amikor nyomatékosan kijelentette, hogy Németország nem bünyös, aki bocsánatért könyörög, hanem nagyhatalom, amely azt kívánja, hogy vessenek véget az igazságtalan erkölcsi megbélyegzéseknek.

DON X,
DOUGLAS FAIRBANKS
 legizgalmasabb filmje
 esütőtöktől az APOLLOBAN

H I R E K.

Nyílt levél a régi szeretőhöz.

Kis Drágaságom Remeszel. Ne haragudj, hogy itt, ilyen nyilvánosan fordulok most Önhöz és szokásom ellenére, aljas és indiszkret leszek, de nem bírom már tovább. Érzem, hogy tennem kell valamit, úgy a magam, mint szeretett embertestvéreim, sőt az Ön jól felfogott érdekében is. Ép ezért — mit is tehetnék mást? — tollat fogok a kezembe és írok. Lehet, hogy sokan így sóhajtának majd fel: „bár ne tette volna” és talán igazuk is lesz, de ez sem tud már alterálni. Én most megírom ezt a levelet magához kedves Remesze.

Meg kell mondanom, amiről különben sok éves viszonyunk alatt jó néhányszor halkan szó esett, hogy ez így tovább nem mehet. Nemcsak én mondom ezt, régi híve Önnök, hanem a többiek is ó drága, kacsu Cigarette, a többi ezrek és milliók talán, akik ép oly elszomorodott barátai Önnök Asszonyom, mint csekélységem, mert hiszen kedves Remesze: kegyed tulajdonképpen az igazi nő. Millió példányban szívják ajkukra ajkát a férfiak és ez millió csók, óránként mégis olyan egy. Olyan egyformán rossz. Mert maga adja, aki úgy látszik unja már, a mi kitarító szerelmünket. És most már a testére sem fordít nagy gondot kedves Remesze. Semmi illat, semmi parfüm, ruhája is silány és egyre fureszábbak a csókjai. Ne haragudjon: néha szinte undort kap az ember, annyira élvezhetetlen kegyed. De nemcsak Ön ilyen drága Remesze, hanem hugai és nővérei is, a Rega, a Functionar és a többiek: az egész család.

Csodálkozni kell ezen, mert istenem: milyen mások az ön külföldi rokonai. Nem említem az egyiptomi Abdullah onkát, vagy a Figarót, a trombitást, de csak az osztrák Khedivére, vagy a magyar Bajadéra gondolok, aki most lép rózsaszínű és kék ruháiban arany fejdísszel a nagyvilágba, hisz ezek elvégre ugyanabból a husból és vérből, akarom mondani: papírból és dohányból vannak, mint kegyed és testvérei, vagy legalább is hasonlóbb.

Na jó, jó: ... tudom, hogy azok drágábbak, mint Ön, kedves Remesze és könnyű nekik emiatt jónak lenni és flancolni, de maga viszont gyakran rosszabb, mint az osztrák Sport, aki pedig sokkal olcsóbban áldozza fel magát az ajkakon, mint kegyed. Nem jól van ez így kedves Remesze. Milliók nevében szölk: változzék meg sürgősen hugaival és nővéreivel együtt és ne mérgezzék el napról-napra a köztünk lévő régi, megszokott viszonyt, mert minek, amikor szépen is lehet élni, ha már egymásnak rendelt a Sors. Hiszen nem mondom: volt már egy pár szép nap is. Illatos oszku, kedves, kék füstű nap és ezt is Önnök köszönhettem. Drága kis Remesze: én bízom Magában. Ugy-e kedves: megjavul hamarosan?

Csókólok addig is!

Fóthy Ernő.

— Az Ifjú király Sifalában. Bucurestiből jelentik: Ófelsége Mihály király Sinaiába utazott, ahol a Peles-kastélyban lakik.

— Buzdugan régenstanács tag megérkezett a fővárosba. Bucurestiből jelentik: Buzdugan semmitőszéki elnök, a régenstanács tagja tegnap visszaérkezett a fővárosba.

— Inculat egészségügyl miniszter ma éjjel Visoianu vezérigazgató kíséretében Aradra érkezett. Az állomáson dr. Angel István polgármester fogadta a város képviselőjében a minisztert, aki holnap, szerdán megtekintti az aradi egészségügyl intézményeket.

— Argetoianu belépett a liberális pártha. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul szerint Argetoianu formálisan belépett a liberális pártha és ezt vasárnap Brailában a Leonte Moldoveanu tiszteletére rendezett banketten be is jelentette.

— A kormány kifizeti a CFR 700 millió adósságát. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter megállapodott Theodorescu CFR vezérigazgatóval, hogy az államvasutak a belföldi iparvállalatokkal szemben fennálló hétszáz millió lej tartozásukat haldéktalanul kifizetik. Ebből a célból az állam kiegyenlíti a CFR-el szemben fennálló háromszáz millió tartozását, a még szükséges négyszáz millió lejt pedig a Banca Nationalától veszi fel kölcsönként az állam.

— A szeptembervi kánikula zavart keltett az aradi strandon. A város elhatározta, hogy egy hónappal meghosszabbítja a fűdőszezont és csak október végén zárja be a Neptun-fűdőt. Egyszóval novemberig lehet strandolni hölgyek és urak, csak az a bökkenő, hogy mikép? ... Ma még — sajnos — úgy fest a Neptun, mint aki lefeküdt tőle és nem óhajtja, hogy molesztálják. A tükörfűdő le van bontva és a nemuszók tanácstalanul néznek körül, hogy hova menjenek, ha vizet akarnak érezni. Mert hát a tuloklakra, a strandra, arra a jó kis légyáldotta homokra nehéz átiutni. Komp? ... csak volt valamikor, most legfeljebb ha akad megszánó jóbarát, aki csónakon átszállít. Fűdőruhát se lehet már kapni, télies nyugalom mindenfelé, amit nagy ambícióval igyekszik elhísegetni a még ilyen körülmények között is fűdőzők zivaja. A bérletesek panaszkodnak a legjobban. Egyszer volna egy jó, kűadós szezon, amikor alaposan ki lehet használni azt a zöld bilétát, de hát a város nem gondol rájuk. Ugy tudjuk azonban, hogy ezeknek a panaszkodnak nem lesz sokáig létjogosultságuk. A város hír szerint rövidesen felébreszti egy kis időre a Neptunt és lesz megint tükörfűdő, komp, vendéglő, minden, vagy pedig... Vagy pedig gondoskodik mindenről maga a jó Isten. Elküldi a szomorú esős, hideg őszt és akkor ugyis rendben lesz minden.

— A liberális párt ellenjelöltet állít Iorgának. Bucurestiből jelentik: A Dimineata szerint ma dől el véglegesen, vajjon Titulescu vállalja-e az egyetem szenátorjelöltségét, vagy sem. A liberális párt mindenestre jelöltet állít Iorga ellen.

SÁMSON JAKAB

uriszabó

ősziszövetkülönlegességeim megérkeztek. Arad, új Neuman-ház.

— A viadukt alatti ut aszfaltozása. A város a viadukt alatti utat saját rezsiben aszfaltoztatta ki. Így a munka 80.000 lejtbe kerül, viszont a beérkezett legolcsóbb ajánlat 102.000 lejről szól.

— Renováltak a város. A gáji óvoda két helyiségét kipadoltatja a város, azonkívül rendezte az ablakokat és az ajtókat. Ezt a munkát saját rezsiben végezteti el a város, azonkívül pedig a fa- és fémpari szakiskolát új kerítéssel véteki körül.

— Új ucca nyílik az Óvár-térből. A Zettel-féle fakereskedő-cég munkáslakásokkal akar építeni és ezért uccamegnyitási kérelemmel fordult a városhoz. Az új ucca az Óvár-tér folytatásában nyílma meg. A permanens bizottság elhatározta, hogy ebben az ügyben a kellő lépéseket megteszi.

— Közadakozásból épül fel egy szegény tüzkárosult háza. Motu Florea ségai napszámossnak háza májusban egy vihar következtében leégett. A szerencsétlen embernek házat a közben részére egybegyűlt természetbeni adományokból ingyen felépíti a városi mérnöki hivatal, a polgármester pedig ezuton is a közönséghez fordul, hogy támogassa természetbeni adományokkal ezt a nemes akciót.

— Október 15-én nyílik meg a parlament. Bucurestiből jelentik: Kormánykörökből származó értesülés szerint, a parlamentet az alkölmány értelmében csak október 15-én fogják megnyitni. A kormányt ennek a kérdésnek eldöntésénél az vezeteli, hogy a liberálispártnak kell elsősorban alkalmazkodni az alkölmány rendelkezéseire, amelyet ők alkotmimég. Ezenkívül Bratianu Vintila pénzügyminiszter még előbb tett alá akarja hozni a különböző minisztériumok reorganizálásáról az állami könyvvezetés újraszervezéséről szottörvénytervezeteket, valamint az új év költségvetését.

— Zola Emil tragikus halálának 25-ik évfordulója. Ma van huszonöt esztendeje, hog váratlanul és példátlanul tragikus körülmények között meghalt Zola. Éjszaka, orvul rogtott rá a halál. Az elromlott kályhacsőből kiáradó széngáz ölte meg azt az embert, aki világhíressé lett regényeiben és negyven esztendőu keresztül harcolt az igazságért. Meudonban nyaraltak Zolák és szeptember 28-án érkeztek haza a párisi Rue de Bruxellesi palotába. Hűvösek voltak akkoriban a párisi éjszakák és az inas éjszakára begyűjtött a hálószoba kandallójába. Reggelre aztán Zola Emilt halva találta a cselődség. Megölte a széngáz. Feleségét, akit elkábított a levegőméreg, eszméletre térítették a doktorok, de Emile Zola életét már nem tudta visszaadni az orvosi tudomány.

— Júliusi hőség Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Földközi tengeren uralkodó óriási hőhullám elérkezett a Balkánfélszigetre is. A bucuresti-i meteorológiai állomás tegnap árnyékban 83, napon pedig 94 fok Fahrenheitot mutatott, ami 28 fok Celsiusnak felel meg. Ilyen hőség csupán júliusban tapasztalható Bucurestiben.

Hogyan óvjuk gyermekeinket!

A veszedelmesen terjedő gyermekparalízis orvosilag megállapított terjesztői a

LEGYEK.

Védekezzünk tehát ezen ártalmas rovar ellen!

Használjunk „SCHWAPP” mézes légyfogat!

Minden üzletben kapható.

— Bombamerénylet a szerb határőrség tisztjei ellen. Belgrádból jelentik: A bolgár határ mentén, Kocane városkában, ismeretlen egyének bombát vetettek a Sumatia-szállodába, ahol a szerb határőrség tisztje étkezője van. A bombák nem robbantak fel, így katasztrófa nem következett be. Az eset nagy felháborodást keltett Belgrádban, ahol a merénnyellett a macedóniai forradalmi bizottságot gyanúsítják. Az előző merénylet tettesei átszöktek Bulgáriába, csak egynek a holttestét sikerült megkeríteni, akit üldözés közben agyonlőttek.

— Fogva maradnak a Manisellanu-fivérek. Bucurestiből jelentik: Az ifjovi törvényszék megerősítette a Manisellanu-fivérek ellen hozott letartóztatási végzést.

— Meghalt az egyiptomi magyar főkonzul. Párisból táviratozzák: Manache Alfréd egyiptomi tiszteletbeli magyar főkonzul váratlanul elhunyt Párisban.

— Csecsemőhullát veteti partra a Fehér-Kőrös. Jelentették az ügyészségnek, hogy a Fehér-Kőrös Tarmura nagyhalmagyjárasi község határában egy újszülött csecsemő hulláját vetette partra. A csendőrségnek az a gyanuja, hogy gyermekgyilkosság történt, amelynek elkövetésével Haicea Nadea tarmurei fiatal asszonyt gyanúsítják. — Az ügyészség elrendelte a kis holttest felboncolását.

Építészeti iroda áthelyezés!

Májér András

építészeti irodáját

a Str. Doamna Balasa (Purgly L.-né-ucca) 55. sz. alatti saját házába helyezte át!

Szőrme és tollkabátok, elegáns se-lyem és szövetruha modellek a

„VICTORIA” női confectio divatházban Arad, Dáolával szemben.

— Raileanu államtitkár Aradon. Raileanu Constantin közlekedésügyi államtitkár, aki tegnap résztvett Oradean (Nagyváradon) a mérnök-kongresszuson, ma Aradra érkezett. Az államtitkár, aki tudvalevőleg az Arad-brádi ipari r.-t. adminisztrátor delegáltja, itt tartózkodása alatt a részvénytársaság fontosabb ügyeit intézi el.

— Permanensbizottsági ülés a városházán. Aradváros permanens bizottsága ma délben dr. Angel István polgármester elnöklése mellett ülést tartott, amelyen a tanácsülés elé kerülő szabályrendeleteket olvasták fel.

— A „Le Matin” szerkesztője Besszarábiában. Chisinauból jelentik: Lugier, a párisi „Le Matin” szerkesztője, ma Chisinauba érkezett. A francia hírlapíró a besszarábiai állapotok tanulmányozására érkezett az országba és utján egy belügyminiszteri osztályfőnök kíséri.

— Ismét fellángolt a harc Északafrikában. Londonból jelentik: Az északafrikai spanyol gyarmaton véres összeütközés volt a benszüllött mohamedánok és a spanyol katonaság között. A spanyolok megzavarták a mohamedánok vallási körmenetét és egy benszüllött megölt egy spanyol kapitányt, mert az nem engedte, hogy részt vegyen a körmenetben. A benszüllöttek felláztak és csatlakoztak a riff-törzsekhez.

— Mussolini feleségének fia született. A Stefani-ügyenkség jelenti Rómából, hogy Mussolini felesége egy egészséges fiúgyermeknek adott életet, akit Romani névre keresztelnek. Az anya és gyermeke jól érzik magukat.

— Véget ért a Népszövetség nyolcadik közgyűlése. Genfből jelentik: A Népszövetség nyolcadik közgyűlése ma délben az elnök záróbeszédével véget ért. Briand eredeti szándékától eltérően, ma délben Párisba utazott.

— Óskori maradványokat találtak Iasi mellett. Romaniából jelentik: A romániai elemi iskola igazgatója ma táviratilag közölte a bucuresti-i régiségtantár intézet igazgatójával, hogy a napokban megkezdett ásások közben rendkívül értékes leletre bukkant. Ugy Romani, mint Iasi város környékén több, a történelemelőtti időből származó kőfegyvereket, agyag- és bronztalakat és egy különös rajzokkal ellátott égetett cseréptálat találtak.

Felhívás

Tegyespárokhoz és házasságkötőkhöz.
50.000, 100.000, 200.000, 300.000 és 600.000 lejig

terjedő összegűek kav minden nőtlen vagy háziadon személyn — férfiak, leányok, jegyespárok, özvegy férfiak vagy nők — bármely korban, 6 hónapra a házasságkötés után, aki a bucuresti-i „FORTUNA” biztosító-társaságnál hozomány biztosítást köt.

A „Fortuna” román áll. biztosító-társaság egy új tarifát dolgozott ki és léptetett életbe, hogy 50—600.000 lejig terjedő hozománnyal házasságok kötését lehetővé téve csak egyszeri 600—1800 lej prémia-fizetéssel az ajánlattevésnél, beleértve a beiratási és kezelési díjat, a biztosítási kötvény- és bélyegilletéket. (A biztosítás nagysága szerint) és minden házasságkötésnél 75 lejes hozzájárulással a biztosítási összeg minden 50.000 leje után abban az 1000 tagból álló csoportban, amelybe a biztosítottat a vezérigazgatóság beosztotta. A „Fortuna” garantálja a biztosítási összeg pontos kifizetését 6 hónappal a házasságkötés után a csoport tagjai számára való tekintet nélkül.

Ugyanilyen feltételek mellett biztosít a „Fortuna” férfiakat és nőket ELHALÁLOZÁS esetére, orvosi vizsgálat nélkül, 65 éves korig 800—1600 lej egyszeri prémia-fizetés ellenében 100.000 lejtől egészen 600.000 lejig, fizetve 6 hónappal a biztosított egyén halála után és minden elhalálozásnál 150 lej hozzájárulással a biztosítási összeg minden 100.000 leje után azon 1000 tagból álló csoportban, amelybe a biztosított beosztatik. A biztosítási kötvény már 60 nap után életbe lép.

Ne mulassza el tehát egy házasságkötés sem ezen kedvező alkalmat, kevés költséggel a kívánt nagy hozománnyal jutni. Minden leölt kössön azonnal a „FORTUNA”-nál házassági biztosítást. FORDULJANAK BIZALOMMAL képviselőinkhez és ügynökeinkhez.

Szóbeli és írásbeli felvilágosításokat ad, valamint ajánlatokat elfogad a vezérigazgatóság Arad, Str. Tache Jonescu (Sárossy-u.) I. I. emelet, a vezérigazgatóság Cluj, Calea Decebal 25. és a szepeni képviselet, Sibiu, Str. Regina Maria 35. Hivatalos órák d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Ügyes képviselők és ügynökök. (Hölgyek is) ugy Aradon, mint Erdély és Bánát összes községekben felvétetnek.

„FORTUNA”

5092

Societate Română de Asigurări Generale
Direcțiunea Regională pentru Ardeal și Banat

Hamis volt a konkordatum leközölt szövege

Csak szerződés-tervezet volt, amelyet valaki ellopt a kultuszminisztériumból.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A bucuresti-i és az erdélyi sajtó a közelmúltban a konkordatum szövegét közölték le, amely állítólag hiteles szövege volt a Rómában aláírt megegyezésnek. Most Peclisanu Zeno kultuszminiszteri államtitkár, aki a konkordatum elkészítésénél tevékenyen részt vett, kijelentette, hogy a lapok egy hamis szöveget hoztak nyilvánosságra. A leközölt szöveg nem más, mint az 1924. évből megszö-

vegezett szerződés tervezet, amely a tárgyalások alapjául szolgált. Ezen a régi szövegen azonban annyi módosítás történt, annyi új pontot vettek fel és régiakat töröltek, hogy a megkötött és aláírt konkordatumnak egészen más a tartalma. Peclisanu különben kijelentette, hogy ezt a régi konkordatum tervezetet valaki ellopta a kultuszminisztérium irattárból. A vizsgálat ki fogja deríteni, ki lopta el azt az okmányt.

Vaida-Voivod nem akar londoni követ lenni

Bejelentette Bratianunak, hogy a külügyminiszteri tárcát vállalja. Újabb tárgyalások a liberálisok és nemzeti-parasztpárt között.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Vaida-Voivod, a nemzeti-parasztpárt ismert vezére félreértések kikerülése végett értesítette Bratianu Ionel miniszterelnököt, hogy politikai multjánál fogva nem találja összeférhetőnek, hogy oly külügyi állást vállaljon, amely a külügyminiszterrel szemben alárendelt viszonyt jelent. Kijelenti azonban, hogy a külügyminiszteri tárcát elvállalja.

A lapok Vaida kijelentéséhez azt a kommentárt fűzik, hogy bizonytal Bratianu Ionel miniszterelnök is belátta, hogy helytelenül tette, hogy Vaida-Voivodot a londoni követ-

séggel megkínálta. Azt hiszik, ha a nemzeti-parasztpárt tényleg megállapodásra jut a kormánypárttal, akkor Vaida-Voivodnak a külügyminiszteri tárcát fogják juttatni.

Értesülésünk szerint legközelebb tárgyalások indulnak meg a kormánypárt és a nemzeti-parasztpárt között. A közeli napokban egy hetes bizottság kezdi meg a tárgyalásokat. Duca belügyminiszter tegnap Toricara utazott, ahol Bratianu Ionel miniszterelnökkel hosszabb tárgyalásokat folytatott azokról a feltételekről, amelyek a tárgyalások alapját fogják képezni.

— Rakovszkyt visszahívja a szovjet. Párisból táviratozzák: Állítólag jól informált moszkvai forrásból jött értesülések szerint, a szovjet megváltoztatta eredeti álláspontját és Rakovszkyt saját kérésére visszahívja.

— Kirabolták egy jugoszláv minisztert a szalonkocsijában. Belgrádból jelentik: Angelinovic egységesítési minisztert tegnap Dalmáciából jövet különös kaland érte. Szalonkocsijában aludt és amikor felébredt, meglepetve látta, hogy összes ruhadarabjait ellopták, valamennyi iratokkal és értéktárgyakkal együtt. A miniszter az utat kénytelen volt ágyban töltve megtenni, mert csak Belgrádban tudott magának ruhát szerezni.

— Súlyos autókatasztrófa Olaszországban. Milánóból jelentik: Foggia közelében egy katonai automobil lezuhant a töltésről. Hárman meghaltak, ketten súlyosan megsebesültek.

— Ötvenéves jubileum a fegyházban. Newyorkból írják: Az amerikai Jesse Harding Pomeroy életfogytig tartó fegyházra ítélt rab nevezetes alakja a charlestowni állami börtönnek. Gyilkosság miatt ötven éve lakója a fegyháznak. Olyan „időtartam” ez, mely valóban rekordidő. Pomeroy 68 éves, 1876-ban még nem töltötte be a 17-ik évét, mikor gyilkosság miatt elítélték. Tizennégy éves volt, amikor a gyilkosságot elkövette s három évig tartott a bünygyi eljárás lefolytatása. 38 hosszú esztendő magánzárkában töltött el, de 12 évvel ezelőtt enyhült a büntetése s a többi rabok közé léphetett. A fegyházban folyton reménykedett az eljövendő kegyelemben, mely megnyitja előtte a szabadulás útját s még most is reménykedik. Nagyon szeretne még egyszer szabad emberként élni. Külsőjén nem látzik meg a hosszú fegyházi élet. Arról, hogy a világ 50 év alatt mennyire átalakult, nagyon kevés fogalma van. Vágyik is nagyon a szabadulásra, mert szeretné látni, hogy mi történt azóta a nagyvilágban, hogy elzárta.

— Újabb nagyarányú sikkasztás a CFR-nél. Galatiból jelentik: Marin Nicolau galati-i vasúti jegypénztáros 400.000 lej elsikkasztása után nyomtalanul eltűnt. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy Marin hosszabb idő óta állandóan meghamisította a számadásokat és így sikerült neki több hónapon át leplezni visszaéléseit. Valószínűleg most már tartott bűnének felfedezésétől, mert tegnapelőtt a jegyeladásból befolyt összeget — 140.000 lejt — magához véve, ismeretlen helyre szökött. A hivatali vizsgálat eddig mintegy 400.000 lei hiányt állapított meg

— Bacau főterén elütött a vonat egy hintót. Bacauból jelentik: Tegnap este 6 órákon véres vonatszerencsétlenség történt Bacuban, ahol a vasútvonal nagyrésze a városon huzódik keresztül. Tegnap délután a bacau-bucuresti-i személyvonat az ortodox-templom előtt elütött egy hintót, amelyben Luigi Sartori földbirtokosnőült két gyermekével. Az egyik gyermek meghalt, a többiek súlyosan megsérültek. Megállapítást nyert, hogy az összeütközést a pályáról gondatlansága okozta, aki a vonat előtt nem engedte le a sorompót.

— Dr. Biksz szabadságáról visszatérően, rendelését ujonnan áthelyezett rendelőjében, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 63. szám alatt ismét megkezdte.

— Könyvtárt, festményt, hegedűt vesz Kerpel.

— A legcsunább nőből is ragvogó szépség lesz. Ez a címe a Rivalda sánházi és művészeti folyóiratban megjelent egyik legérdekesebb cikknek. A szenzációs illusztrációkkal díszített cikk dr. Aufricht Gyula, Aradon tartózkodó amerikai orvos kozmetikai módszerével foglalkozik. A Rivalda legújabb számának többi cikkei mind érdekes eseményt jelentenek a közönség számára. A sok fényképpel, színes illusztrációkkal ellátott folyóirat rendkívül érdekes és változatos tartalommal jelent meg, amelynek olvasása kellemes időtöltést jelent mindenkinek.

Véres harc a konstantinápolyi rendőrök és banditák között

A rendőrfőnök és a bandavezér holtan maradt a harc mezején.

Konstantinápolyból jelentik: Mendsan Altunian hírhedt rablóvezért tegnap a rendőrség hosszú és heves harc után agyonlőtte. A rendőröknek sikerült meglesni a vezér titkos retekelyét ahol a banda többi tagjai gyűlést tartottak. A rendőrség körülvette a nagyszámu bandát, amely erős ellenállást fejtett ki. A harcban a konstantinápolyi bünygyi osztály főnökét és egy rendőrt agyonlőttek. A bandavezér haslövéllel szintén a helyszínen maradt és rövid idő múlva meghalt. A rablóbanda számos tagja elmenekült. A nyomozás kiderítette, hogy a banda vezére állandóan szerepelt gyűléseken és kommunista előadásokat tartott. Az elmenekült rablók felkutatására folyik a nyomozás.

Elzárásra ítélték

a cluji ügyvédi kamara elnökét.

(Az elnök tetteleg inzultált egy cluji ügyvédet. — Az ítélet végrehajtását felfüggesztette a bíróság.)

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójától.) Nagyon érdekes ügyben ítélkezett ma a cluji (kolozsvári) törvényszék Dunca-tanácsa. Ma került ugyanis tárgyalásra az az affér, amelynek főszerelője dr. Suciú János az ottami ügyvédi kamara elnöke és dr. Muica János cluji ügyvéd volt.

Még júliusban történt, hogy dr. Mulcát, dr. Suciú tetteleg inzultálta és kiutasította Irodájából. Dr. Muica hivatalos hatalommal való visszaélés és becsületsértés címén feljelentette a kamarai elnököt, aki ma védő nélkül jelent meg a főtárgyaláson és előadta, hogy a kérdéses napon Muica ügyvéd iratokat kért tőle, mire ő azt mondta, hogy várni kell, amíg a titkár megérkezik, mert csak az tudja kiadni azokat. Muica erre erőszakoskodni kezdett, mire ő felszólította, hogy távozzék. Muica még agresszívebb lett, mire ő arcul ütötte, majd a szolgálával kinyitatta az ajtót. A szolga azonban nem nyult Muicához.

Dr. Muica viszont úgy adta elő a dolgot, hogy alig szólt pár szót, Suciú arcul ütötte, majd a szolgálával kivezetette. A gépirónó és a szolga kihallgatása után, aki feltűnően Suciú mellett vallott, a törvényszék kihirdette ítéletét, amely dr. Suciút becsületsértésért 3 napi elzárással és 10.000 lej pénzbüntetéssel sújtja. Az ítélet végrehajtását azonban 3 évre felfüggesztette. Az ügyész meggyűződött, dr. Suciú és dr. Muica azonban felbuzgóztak.

Bűnösen manipuláltak a posta pénzével.

A postaigazgatóság fogyasztási szövetkezeténél kiderített visszaélések ügyében folyik a vizsgálat. — Papacostea nevezetes villájának is van szerepe az ügyben.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A posta- és táviratigazgatóság hitelpénztáránál felfedezett nagyarányú sikkasztások ügyében — mint arról már napokkal ezelőtt hírt adtunk — mára pontosan megállapították, hogy a sikkasztások a posta- és táviratigazgatóság fogyasztási szövetkezetében történtek, mely a tisztviselőket hivatott mérsékelt áron élelmiszereket és ruhával ellátni. Az igazgatóságnál előbb ugyanis csak bizonyos szabálytalanságokat észleltek, ennek nyomán aztán megindították a vizsgálatot, amely mára meglepő eredménnyel járt. Megállapította a vizsgálat, hogy a fogyasztási szövetkezetnél már hosszabb idő óta bűnös visszaélések történnek és a vizsgálat során öt millió értékűről szóló olyan aktákat találtak, amelyeknek nem volt hivatalos alapjuk. A szövetkezet igazgatója, Lerescu Aristid ugyanis többeknek nagyobb összegeket utalt ki jogtalanul, viszont rengeteg kisebb-nagyobb értékű utalványt beváltatlanul hevertetett pénzszekrényében.

Még nem tudják, hogy a visszaélések milyen módon történtek és azokat ki követte el, annyi azonban már kétségtelen, hogy a szövetkezet vagyonaival bűnösen manipuláltak. Érdekes az Adeverul megállapítása, amely lap tudomása szerint a sikkasztás nyomára volta képen az vezette a felsőbb hatóságokat, hogy amikor Papacostea volt postavezérigazgató számára ajándékozandó villa építését megkezdték, Lerescu a postahitelintézet pénztárából 500.000 lejt utalt ki erre a célra. Mikor aztán az emlékezetes sajtótámadások miatt a villa építéséből semmi sem lett, a félmillió hiányt már nem lehetett pótolni, mert az erre a célra visszatartott összegeket a tisztviselőknek vissza kellett fizetni. Később azonban Lerescu a hiányt a sajátjából pótolta, ez a körülmény azonban igen lesújtó hatással volt rá, úgy, hogy beteget jelentett és már hónapok óta távol van hivatalától. A vizsgálatot most tovább folytatják, mert úgy hiszik, hogy még más súlyos szabálytalanságok is napvilágra kerülnek.

Erzsébet Mozgó

Ma, szerdán, csütörtökön, péntek estig bezárólag

Felkérjük a t. közönséget a délutáni előadások látogatására, hogy az esti nagy tolongás elkerülhető legyen

Az előadások d. u. 4, 7 és 10 órákor a teremben és szép idő esetén 8 órákor a kerthelyiségben is.

BEN-HUR

A tulajdonos lehetővé kívánja tenni, hogy ezt a páratlan világszenzációt mindenki megnézhesse, miért is szerdától a rendes olcsó helyárok mellett kerül vetítésre!

Borzalmas árvíz pusztít Felsőolaszországban.

A viharos esőzésektől kiáradt folyók városokat öntenek el. — Rengeteg emberáldozata van az itáliai és déltiroli katasztrófának. — Belgrádból is vihart jelentenek.

Triesztből táviratozzák: Az olaszországi árvíz katasztrófáról óráról-órára érkeznek újabb megdöbbentő jelentések. Ma érkezett híradások szerint a kiáradt folyók valósággal megsemmisítették Carona községet, ahonnan három halálos esetet jelentenek. Az Astrone-völgyét az összes vasutvonalával együtt szintén elöntötte az ár. Milanóban tegnap hatalmas szélvihar dühöngött és ledöntötte a milánói dóm egyik párkányát.

Innsbruckból jelentik: A déltiroli árvíz katasztrófa óriási méretűvé vált. A beérkező jelentések szerint sok százra rug a halottak száma. A jelentések azonban nem megbízhatók, mert a telefon- és táviratösszeköttetés szünetel az elpusztított vidékeken és a vasutvonalak is teljesen tönkrementek. A folyamán dagadt hegyipatakok hatalmas uszó fatörzseket hordanak be az elöntött községekbe és városokba. — A fatörzsek a még megmaradt épületeket is összerombolják. Stersin és Klausen városokban felbecsülhetetlen károkat okozott az árvíz. Rengeteg épület rommá vált és sok ember életét vesztette.

Észak-tiroiban a Gacnitz-völgyben a rohanó ár minden hidat elragadott és az egész völgy hatalmas tóvá változott át. Steinach városból is óriási pusztítást jelentenek. Innsbruck környékén egyik kis községben a közeledő árvízről való rémületes hírekben hárman megőrültek.

Az aradi közlekedési eszközök nyilvántartása.

Az aradi rendőrprefektúra közlekedési osztálya közli, hogy azok az aradi autó- és autóbustulajdonosok, akik személy-, vagy teherszállítással üzletszerűen foglalkoznak, jelentkezzenek az aradi rendőrprefektúrán s az igazgatóványukat is hozzák magukkal. Ugyancsak az aradi rendőrprefektúra tudomásul adja az érdekelt lóval vontatott járműtulajdonosoknak (szekér, kocs), hogy október hó 1—10-ig jelentkezzenek az aradi rendőrprefektúrán. Ugyanis számot fognak kapni, amelyeket járművükön kötelesek lesznek feltüntetni. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik. Ugyancsak az aradi közlekedési ügyekben adott ma ki rendeletet a vármegyei prefektúra. Ugyanis felhívja az összes aradi és megyei autó, autóbusz, teherautó és motorbicikli tulajdonosokat, hogy összeírás céljából október elsejétől kezdődőleg jelentkezzenek az aradvármegyei prefektúrán, még pedig a következő csoportosításban: október 1., 2., 3-án I. kerület (rendőrségi beosztás számít), 5., 6., 7-én II. kerület, 8., 10. és 11-én III. kerület, 12., 13. és 14-én IV. kerület, 15. és 17-én V. és VI. kerületek, 18. és 19-én az uiaradi és radnai járás, 20. és 21-én a szentannai és világosi járás, 22. és 24-én a kishajói és pécskai járás, 25. és 26-án a borosjenői és tornovai járás, 27. és 28-án a borossebesi és halmgyai járás.

DONX. DONX. DONX. DONX.

Douglas Fairbanks

Legnagyobb filmje
csütörtöktől az aradi
Apolloban.

Mára az idő némileg javult és remélik, hogy az áradás csökkenni fog.

Milanóból táviratozzák: A felső Etsch mellékfolyói a völgyekben hihetetlen méretű pusztításokat okoztak. Brixon egyes részei víz alá kerültek. Az utvonalak megrongálódtak és a vasúti töltések beszakadtak. Csupán itt több mint kétfélmillió lírára becsülik a kárt. Svájcban négy nap óta szintén szakadatlanul zuhog az eső. A folyók kiléptek medreikből.

Innsbruckból táviratozzák: Amint mai számunkban jelentettük, egyik segélyvonat az Eisack folyóba zuhant. Csupán a mozdonyvezetőnek sikerült megmenekülnie. Harminc segítőmunkásnak és a vonat teljes személyzetének nyomaveszett. Megtámasztásukra semmi remény nincs, mert a katasztrófa közelében minden élet elpusztult. Steinach város legtöbb házában két méterre emelkedett a víz és Innsbruck mellett a kiáradt Sill okozott nagy károkat. Sokan meghaltak, de holttestüket nem lehet megtalálni. A villamosjáratokat legtöbb helyen be kellett szüntetni.

Belgrádból jelentik: Tegnap az egész Bácskában óriási szélvihar dühöngött. A gaidolnai gőzmalom harminc méteres kéményét ledöntötte a vihar. Az újvidék-zombori vonalon a közlekedést be kellett szüntetni, mert a vasúti töltések tönkre mentek. A vihar kidöntötte a vonal összes távirópoznait.

Hajók, ha találkoznak

Egy dunai monitor és egy személyszállító gőzös összeütköztek.

Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztériumban érkezett jelentés szerint a „Macin” nevű dunai monitor tegnap este a Dunán összeütközött az „Independenta” nevű személyszállító gőzössel, amely Braila felé tartott. Az összeütközés azonban szerencsére nem volt heves, mindössze csak a gőzös eleje rongálódott meg. Két utas az összeütközés pillanatában ijedtében a Dunába ugrott, de kihalászták őket. A „Macin” osztrák monitor volt és a békeszerződés értelmében jutott Romániának.

U R A N I A B A N

HARRY PIEL

Ma, szerdától

Fejnélküli lovas.

Mindkét rész egyszerre

HARRY PIEL

1/5, 7 és 10 órákor

— Munkanélküliek zendülése Palesztinában Londonból jelentik: Palesztina egyes részein, különösen Telaviv városban súlyos zavargások voltak. A zsidó munkanélküliek a munkanélküli segély felemelését és azonnali kifizetését kérték. Amikor a hatóságok megtagadták a kérést, óriási zavargás tört ki. A középületeket megrohanták, a irattárakat összerombolták. Nagy csoport rendőrnök sikerült a zavargókat elcsendesíteni.

Elítélték egy aradmegyei bírót.

Összeverekedtek a jegyzővel, de nem tudják miért.

(Arad, szeptember 27.) Az aradi törvényszék második szekciójának büntető tanácsa több órán át tartott főtárgyalás után, a késő délutáni órákban hozott ítéletet Rugea Vasile volt alsósimándi községi bíró ügyében, aki ellen súlyos testisértés címén indult meg a büntető eljárás. A vádirat szerint Rugea bíró még az év tavaszán vadászatra hívta meg Codrean Demeter ottani községi jegyzőt. Vadászat után a társaság Triff Péter alsósimándi gazda házába ment, ahol mulatozni kezdtek.

Mulatozás közben Rugea bíró összeszólalkozott Codrean jegyzővel, akit a veszekedés hevében olyan súlyosan inzultált, hogy a jegyző a szenvedett sérülések következtében három hétig nyomta az ágyát. Érdekes, hogy a tanúk egyike, de még a sértett sem emlékeznek arra, hogy az összeszólalkozás miből keletkezett, de még azt sem tudják, hogy mivel verte meg a bírót a jegyzőt. Ezért a bíróság az enyhítő körülmények beszámításával két havi elzárásra ítélte Rugea Vasile bíró, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Rádió-műsor.

Szerda, szeptember 28. Wien—Grác. 20.05. Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 18. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Kamarazene. — Milano. 20.45. Operaelőadás. — Boroszló. 22.30. Hangverseny. — Nápoly. 21. Operaelőadás. — Prága. 20.10. Hangverseny. — London—Daventry. 19.45. Operaelőadás. — Leipzig. 20.15. Hangverseny. — Stuttgart. 21.30. Richard Strauss est. — Frankfurt a. M. 19.30. Zenekari hangverseny. — Róma. 21.10. Zeneest. — Berlin. 22.30. Őszi hangverseny. — München. 19.45. Operettest. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.15. Hangverseny. 19. Három egyfelvonásos. 22.15. Cigányzene.

Közgazdaság.

Zürichben 3.24, Párisban 15'85 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 27.)
Kifizetések: Berlin 38.70, Amsterdam 65.25, Newyork 162, London 790, Páris 6.38, Milano 6.88, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86, Bécs 22.95, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.20, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 37.80, dollár 159, angol font 775, francia frank 6.20, olasz lira 8.50, cseh korona 4.70, pengő 28.20, dinár 2.70, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30. — Irányzat: lanya.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 27.)
Kifizetések: Páris 6.35.50, Berlin 38.52, London 787, Milano 8.85, Newyork 161.50, Zürich 31.22.50, Prága 4.79.50, Bécs 22.85. — Valuták: Napoleon 650, német márka 38, leva 1.20, török lira 0.82, angol font 780, francia frank 6.40, svájci frank 31, olasz lira 8.80, drachma 2.14, dinár 2.85, dollár 159.50, osztrák schilling 23, pengő 28.50, cseh korona 4.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 27.)
Berlin 123.57.50, Amsterdam 207.95, Newyork 518.65, London 2524.50, Páris 20.35.25, Milano 28.28.50, Prága 15.37.12, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 27.)
Berlin 123.51, Amsterdam 207.95, Newyork 518.57.50, London 2523.75, Páris 20.35, Milano 28.29, Prága 15.37.12, Budapest 90.70, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

= Céghivatali hírek. Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy „Locuinta Artistica” aradi román bútortársaság. Klausner Sámuel és Társa konzerváló és halkereskedő cég, valamint Somló István kisjenői ecetgyár cégbejegyzést kér, amit a törvényszék el is rendelt.

= Csődkéres. Princz és Hilbert aradi textilkereskedő cég 18.000 lej behajthatatlan követelése erejéig csődöt kért Paritza Lajos kisjenői vegyeskereskedő ellen. A csődkérelem felett még nem döntött a törvényszék.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura: Prefectura Judetului.

„RENAISSANCE”

Strada Bratianu 2.

divatáruház

(Weitzer János-u. 2.)

MINORITA-PALOTA.

Slágercikkei:

1 mér. ia. ruhabársony minden szín. Lej 148.—

Tiszta selyem Crep de chin minden létező szín. Lej 490

Gyönyörű selyem béles Lej 375.—

Gyapju férfi ruha-szövet Lej 385

Egy kötött ruhára való anyag Lej 1190

Selyem marocain divat-szinekb. Lej 380

Pullover anyagok Lej 98

Női és férfi kabátszövetek és hozzávalók nagy választékban!

Ady szülei el akartak költözni Ermindszentről

Azt tervezték, hogy mindenüket eladják és beköltöznek Nagykárolyba. — Alig akadt vevő az önkéntes árverésen. — Ady Lőrinc ragaszkodik az ősi kuriához.

(Arad, szeptember 27.) Már régebbi idő óta híre járja, hogy néhai Ady Endre Ermindszenten lakó öreg szülei el akarják adni mindenüket és elszándékszanak költözni az ősi fészekből Nagykárolyba. Ady szülei megunták a küzködést a kis faluban és már arra gondoltak, hogy eladják az emiéktablával megjelölt házat, minden nélkülözhető ingóságot és vesznek maguknak egy házat Nagykárolyban. A sors azonban ugy látszik másképp intézkedett és így egyelőre az öregek ott maradnak továbbra is Ermindszenten az ősi kuriában.

Pedig nagyon komolyan foglalkoztak az elköltözés gondolatával az öreg Adyék. Ott tartózkodik mostanában náluk kisebbik fiuk, Ady Lajos is feleségével és Ady Lajos főigazgató édesanyjával a napokban be is ment Károlyba a házvétel ügyében. Ady Lőrinc ez alatt a cséplésnek nézett utána otthon. Még azt a kis termést is pénzre akarták tenni a nagy hurcolkodás előtt. A nagykárolyi ut azonban nem járt eredménnyel. Mindazonáltal elhatározta a családi tanács, hogy az összes nélkülözhető ingóságokat elárverezik, mert hát legalább télre mégis csak be kell költözni a városba, tavasszal meg majd visszajönnek Ermindszentre. Különösen az öreg Ady idegenkedett a költözködés gondolatától, meg az önkéntes árveréstől is. Minden tárgyhoz, akár milyen kimustrált is volt, nagyon ragaszkodott az öreg Ady. A ház eladásáról pedig hallani sem akart.

— Amig én élek, szó sincs róla — jelentette ki konokul.

Tegnap aztán lefolyt az árverés, de árve-

rező alig akadt. Néhány tárgyat vittek el csupán, azt is nagybárra hozomra. Erre aztán elhatározta a familia, hogy itt marad továbbra is Ermindszenten.

Ady néni nagy örömmel beszél Makka Sándor püspöknek Ady Endréről írott könyvéről, a „Magyar fa sorsa”-ról, amelyet nemrégiben olvasott el.

— Sirtam örömben — mondta Adyné — olvasás közben. Csak az fáj, hogy csupán olvashattam, de nem volt enyém a könyv. Akkor lennék igazán boldog, ha az az áldott jó püspök ur küldene nekem egy példányt az ő jószágos kezének irásával felékesítve!

Katasztrófa egy amerikai moziban

Előadásközben leszakadt a tetőzet. — Hetven halottja van a szerencsétlenségnek.

Buenos-Ayresből jelentik: Megdőböntő katasztrófa történt Goya városában. Tegnap, szeptember 26-án egy új film bemutatója volt a város legnagyobb mozijában. A helyiség teljesen megtelt közönséggel és az előadás alatt a mozi tetőzet beszakadt. Eddigi jelentések szerint hetven halottat szedtek ki a romok alól. A halottak többnyire asszonyok és gyermekek.

Mozi.

Az Apolló ma szerdán, szeptember 28-án vetíti a „Kötelesség és áldozat” című nagy háborús filmet. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Hirdessen

a 42 éve fennálló

Aradi

Közlönyben

Miért meghülve lenni?

A prof. dr. PÁTER-féle

Köhögés elleni tea

a köhögés, rekedtség, valamint a légzőszervek hurutos megbetegedéseinek gyors és biztos javulást eredményez.

Komolyabb bajok fellődését megakadályozhatja, ha mindjárt kezdetben használatba veszi ezt a kitűnő gyógyteát.

Minden meghülésre hajlamos egyének

a Prof. dr. Páter-féle Köhögés, Tüdő, Izzasztó, Köszvényes Rheuma és Gyomorbaik elleni teák a legkitűnőbb szolgálatot teszik.

Az elismerő nyilatkozatokból:

Kis fiám ha meghült a köhögés oly makacsni szokott felléoni, hogy emiatt a legnagyobb vigyázatot kellett elrendeljem, azonban mióta az Önök teáját issza egy-két csésze használata után a köhögés teljesen megszűnik. CS. J.

Az Önöknél rendelt számarköhögés elleni Dr. Páter-féle teával nagyon meg vagyok elégedve. Minden tanító ezen községben, a könyvecskéinkben említett gyöveszközöket kitűnően és nagyon hasznosoknak találta, amely okból ugy a tanulónak, mint a szülőknek ajánlák. P. S.

A Prof. dr. Páter-féle gyönyteák minden gyógyszerertárban és drogériában kaphatók és utánvétel mindenkor megrendelhetők. Brasov (Brassó), Hosszu-u. 5. dolhetők lerakatunktól: CSILLAG-gyógyszertár, Kérjen ingyen ismertetőkönyvecskét!

